

O IPOTEZĂ PRIVIND SEMNIFICAȚIA UNEI STRECURĂTORI MINIATURALE DIN NEOLITIC

DE
EM. GHEORGHIU

Este bine cunoscut faptul că în cursul săpăturilor arheologice ies la iveală o serie de obiecte a căror determinare sau mod de folosire nu poate fi făcută întotdeauna cu certitudine. Între aceste vestigii un loc aparte îl ocupă unele piese miniaturale, ce imită forma unor obiecte casnice și care sînt considerate adesea jucării sau obiecte de cult. Despre aceste obiecte nu se poate afirma în toate cazurile că nu aveau întrebuințare în viața de toate zilele a oamenilor care le-au produs.

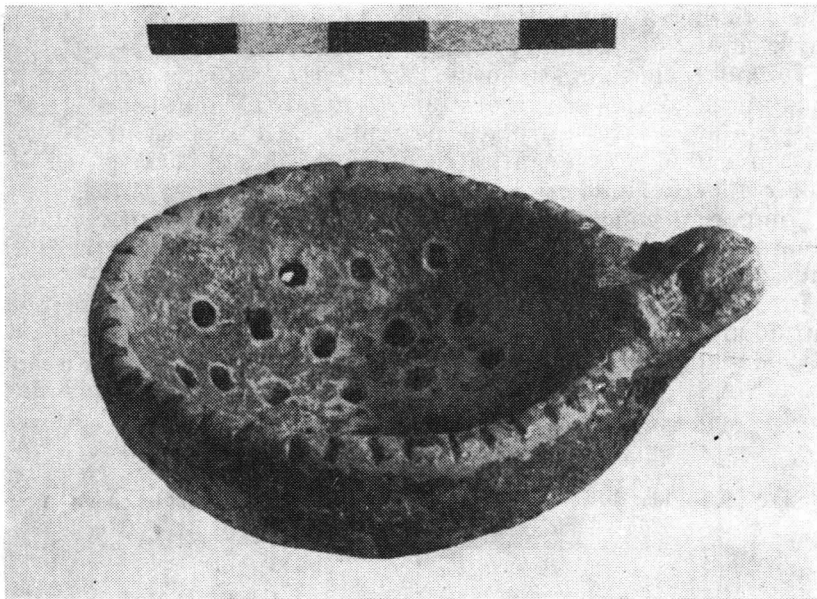

Fig. 1. Traian, jud. Bacău. Strecurătoare miniaturală.

În rîndurile următoare vom încerca să dăm o nouă interpretare unui asemenea obiect existent în Colecția Institutului de arheologie din București la nr. inventar II 862. Este vorba de o strecurătoare miniaturală care a fost descoperită în anul 1957 pe Dealul Fintînilor, comuna Traian, jud. Bacău, în cadrul unei așezări precucuteniene¹. Ea este realizată din lut ars și are următoarele caracteristici :

— Diametrul 5 cm ; Înălțimea calotei sferice 1,5 cm ; prelungitor (rest coadă) 1,5 cm ; volum 14—15 cm³ ; diametrul orificiilor cca 1—2 mm ; nr. orificiilor 29.

¹ Hortenisa Dumitrescu și Vladimir Dumitrescu, *Materiale*, 6, 1959, p. 171.

Referitor la această strecurătoare, folosind metoda comparației tipologice — încercînd o analogie cu prezentul — emitem ipoteza că ar fi folosit pentru strecurarea unor cantități mici de fiertură. Susținem această ipoteză prin următoarele argumente :

— Faptul că acest obiect servea la separarea unor lichide fierbinți — respectiv a lichidului-extractiv de materialul de extras — o demonstrează restul de prelungitor (coada) necesară susținerii obiectului în timpul folosirii.

Dimensiunile reduse ale obiectului conduc către ideea că ar fi servit pentru strecurarea unor cantități mici de fiertură. Se știe că poporul în vorbirea sa curentă, încercînd să aprecieze cantitativ volumele mici de lichid sau cantitățile mici de substanță, folosește expresia „de leac”.

Ținînd seama de cele de mai sus, precum și de mărimea obiectului, numărul și dimensiunile orificiilor sale, apreciem că acesta ar fi putut servi la strecurarea — separarea — unor soluții extractive apoase, obținute prin fierberea unor organe de plantă — aduse la un grad de mărunțire convenabil — a semințelor etc.

Volumul lichidului strecurat — respectiv extracția apoasă — nefiind prea mare, considerăm că era destinată administrării orale.

Sprijinim această afirmație pe faptul că randamentul de strecurare al obiectului fiind redus, cantitatea lichidului de strecurat putea să fie de ordinul zecilor de mililitri.

Comparînd dimensiunile strecurătorii de care ne ocupăm cu cele existente azi în uz, asemănarea este izbitoare, aceasta putînd fi utilizată și în prezent.

În concluzie, emitem ipoteza că acest obiect aflat în depozitele Institutului de arheologie din București a servit cîndva la îngrijirea sănătății. El poate deschide o pagină de paleofarmacie în România și ajută la aproximarea vechimii unor forme farmaceutice cunoscute sub numele de soluții extractive apoase.

UNE HYPOTHÈSE SUR LA SIGNIFICATION D'UN PASSOIRE MINUSCULE DU NÉOLITHIQUE

RÉSUMÉ

Les fouilles archéologiques entreprises dans la commune Traian, district de Bacău ont produit aussi un passoire minuscule, trouvé dans un habitat remontant à la culture Cucuteni.

En utilisant la méthode de la comparaison typologique, l'auteur émet l'hypothèse d'après laquelle l'objet aurait servi pour passer des breuvages guérissants à certaine toxicité, compte tenu des dimensions et respectivement du débit réduit de l'objet. L'hypothèse émise sert à l'approximation de l'ancienneté de certaines formes pharmaceutiques (des extraits liquides aqueux) sur la base d'une preuve matérielle.

EXPLICATION DE LA FIGURE

Fig. 1. Traian, département de Bacău. Passoire minuscule.